

Muistio 9. kokous

31.1.2022

Maa- ja metsätalouden vesienhallinnan toimenpidekokonaisuus Hankeryhmä

Paikka ja aika: Teams, 31.1.2022 klo 10:00-12:00

Läsnä:

Lauri Ahopelto, MMM, puheenjohtaja
Antton Keto, YM, varapuheenjohtaja
Marja-Liisa Tapio-Biström, MMM liittyi klo 10.26 – 10.59
Jaakko Nippala MMM
Heidi Krüger, MMM
Hannu Tölli, MMM liittyi 10.36
Leena Westerholm, MMM
Johanna Helkimo, YM
Sini Olin, YM
Anne-Mari Rytönen, POPELY
Eeva Nuotio, EPOELY sihteeri
Essi Hillgren, VARELY
Jaana Rääpysjärvi, POPELY
Mauri Keränen, MMM

Asialista

- 1. Kokouksen avaaminen,**
Avattiin kokous. Uudet jäsenet Essi, Jaana, Lauri, Mauri ja Sini esittäytyivät. Puheenjohtajana jatkossa toimii Lauri Ahopelto ja tässä kokouksessa toimii sihteerinä Eeva Nuotio
- 2. Hyväksyttiin edellisen kokouksen [Muistio](#) ja tämän (31.1.2022) kokouksen aineisto löytyy täältä**
- 3. Työohjelma: [Työohjelman julkaisu](#)**
Sovittiin, että tällä viikolla taittoon menevästä työohjelmasta tiedotetaan uutisella ja twiitillä. Tulisi korostaa, että työtä tehty yhteistyössä.
Sovitetaan tapahtumat erikseen, joissa halutaan kertoa työohjelmasta.
- 4. Hankeryhmän loppukauden tavoitteet ja työt**
Keskusteltiin Laurin esityksessä esille nostamista yhteistyömahdollisuuksia ja kytkeytyneisyydestä muihin ohjelmiin. Pohdittiin, miten raportoidaan toimenpiteiden etenemisestä ministeriöille, maankäyttösektorin toimenpidekokonaisuuden seurantar ryhmälle sekä vesiensuojelun tehostamisohjelman johtoryhmälle.

Johanna esitteli Essin ja Jaanan vesienhallinnan tehtäväkuvaan kuuluvista valuma-aluepilotoinneista ja valuma-alueella käytettävien työkalujen kokoamisesta. Lisäksi YM:llä on tulossa syksyllä (loka-marraskuussa) avustushaku vesienhallintaan liittyen.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo@mmm.fi

Lauri esitteli hankeryhmän aikajanaa [Vesienhallinnan aikajana excel](#) . Ohjelman toteuttamiseen on aikaa käytettävissä vielä 1½ vuotta. Kokousaikaehdotukset hyväksyttiin: (2022 huhtikuussa ja lokakuussa kokous sekä vuonna 2023 tammikuussa ja touko-kesäkuussa)

Jaakko nosti esille, että Metsätalouden kannustejärjestely (METKA) voisi olla mahdollista esitellä kevään kokouksessa.

Antton toivoi hankeryhmältä esimerkiksi kriteereitä ja ajatuksia lokakuun avustushakuun liittyen. Voidaan tarvittaessa sopia yksi ylimääräinen kokous tätä varten tai käsitellä asiaa jollain muulla tavoin. Anton ehdotti, että hankeryhmä voisi valmistella vesienhallinnan tavoitteita seuraavalle hallituskaudelle.

Vuoden 2022 toimenpiteistä / Laurin esityksessä [Kokousaineisto 31.1.2022](#)

Käytiin läpi tämän vuoden toimenpiteitä. Toivottiin lisää palastelua ja konkretiaa. Toivottiin, että kokouksen jäsenet, jotka ovat ohjelmaa tekemässä ja ehdotuksia laatimassa tarkistavat, miten työohjelman tämän vuoden toimenpiteitä voidaan toteuttaa. Konkreettisia toimenpiteitä toivottiin lisättäväksi vesienhallinnan työohjelmaa exceliin [Vuoden 2022 toimenpiteet](#).

Maisa nosti esille vesienhallinnan ohjelman ja Saaristomeriohjelman linkittymistä. Anton kertoi, että ohjelman toteuttamista varten perustetaan ministeritason seurantar ryhmä. Vesienhallinnan osalta alueelle on tarkoitus perustaa valuma-aluepilottihanke.

Keskusteltiin kaksitasouomien edistämisestä tulevaisuudessa. Todettiin että tarvitaan ojanotifikaation muutos ja viljelijän suojavyöhykesopimus tulisi voida purkaa, kun tehdään kaksitasouoma, jotta viljelijälle ei tule tukirahojen menetystä tai takaisinperintää. Kaksitasouomiin liittyviä haasteita tulisi pitää esillä elyjen, YM ja MMM:n toimesta. Pyritään edistämään viestinnällä kaksitasouomien käyttöönottoa sekä niiden käyttöönoton mahdollistamiseen viljelijää kannustavilla tukiehdolla. Hyviä tahoja tiedottamiseen ja viestinviemiseksi voisivat olla esim. vesistösaatiö, MTK jne.

5. CAP kuulumiset ja säädösvalmistelu (Mauri) [Maurin esitys 31.1.2022](#)

Mauri esitteli säädösvalmistelujen haasteita, kun nykyinen peruskuivatustuki lakkautetaan. Keskusteltiin, vuokraviljelijän mahdollisuudesta saada tukea vesiensuojelutoimenpiteisiin ja nähtiin, että myös vuokraviljelijä voi saada tukea jatkossa, jos esim. pellon omistaja ei sitä hae. Keskusteltiin miten ilmasto ja ympäristökestävyys varmistetaan tuettavissa ojitushankkeissa. Ojitusilmoituksen yhteydessä annetaan mahdollisesti jatkossa myös y-vastuualueen lausunto. Tuettavissa ojituksissa on suunnitelmiin sisällytettävä täydentävä kuvaus, miten hankkeen ratkaisulla varmistetaan VL 1 luvun 1§ tavoitteiden toteutuminen. Tämä täydennys tehdään joko vesilain 5:15 §:ssä ja/tai sen nojalla annetussa asetuksessa, jolloin koskee kattavasti kaikkien ojitushankkeiden ojitussuunnitelmia, tai MMM:n tukisäädöksessä asetetaan lisävaatimus ojitussuunnitelman sisällölle, jolloin koskee vain tuettavien hankkeiden ojitussuunnitelmia.

Pohdittiin, miten ilmastokriteerit voisivat myös olla mukana ympäristökestävyydessä.

Tauko

6. MMM ilmastomuutoksen sopeutumisen ohjelma vuosille 2022-2026

Lauri esitteli tavoitetta 4B Maa- ja metsätalouden vesitalouden kokonaiskestävä hallinta on edistynyt vuodesta 2022:

Tavoite 4B: Maa- ja metsätalouden vesitalouden kokonaiskestävä hallinnan toimenpiteet:

- Kehitetään maa- ja metsätalouden vesienhallinnan toimenpiteitä maa- ja metsätalouden vesitalouden suuntaviivojen (2020) ja työohjelman (2022) mukaisesti, mm. 1) Uusia turvepeltoja ei raivata. Nykyisten turvepeltojen hiilipäästöjä vähennetään vesitalousratkaisulla tai käyttöä muuttamalla; 2) Valuma-aluekohtainen vesitalouden suunnittelu ja toteutus; 3) Alueellisen yhteistyön järjestäminen; 4) Osaamispohjan (koulutukset ja neuvonta) parantaminen
- Viedään käytäntöön vuonna 2022 käynnissä olevien kokeiluhankkeiden tulokset

- Rahoitetaan maa- ja metsätalouden vesiensuojelun menetelmien kehittämistä ja kokonaisvaltaista valuma-alueen suunnittelua
- Edistetään monivaikutteisten ja luonnonmukaisten toimenpiteiden käyttöönottoa vesienhallinnassa neuvonnalla, koulutuksella ja kosteikkojen ja uomien rakentamisella

7. **Maa-Met seuranta 2022** -> Mahdollisuus ja tarve kehittää seurantaa ensi vuodeksi 2023 ja siitä eteenpäin

- Kevään 2022 aikana SYKEssä tehdään maatalouden vesistökuormituksen seurantaverkon perustamisen esiselvitystyöhön. Tänä vuonna on käynnistymässä selvitys metsätalouden kuormituksen seurannan kokonaisuudesta

8. **MRL ja VL rajapinnan tarkastelu**

Eeva esitteli rajapinta selityksen 1 työpajakerroksen yhteenvedon ja jatkotoimenpiteet (kuntien haastattelut ja YM, MMMM, ja OM "täsmähaastattelut", ja loppuyhteenvedo.)

9. **Muut asiat**

25.1.2022 POP-EPOELYN webinaari Maa- ja metsätalouden vesienhallinta -suunnittelusta käytäntöön. Osallistujia yli 130 hlöä. <https://www.vesi.fi/maa-ja-metsatalouden-vesienhallinta/>

Salaojayhdistyksen neuvottelupäivät 2.2.-3.2.2022 , Mauri osallistuu.

10. **Seuraava kokous**

19.4.2022 klo 10.00-12.00

11. **Kokouksen päättäminen**

Päätettiin kokous klo 11.59

Liitteet [Työohjelma taittoon ja kokouksen Esitysmateriaalit 31.1.2022](#)
Jakelu Hankeryhmän jäsenet

Tiedoksi